

Odkaz 17. listopadu 1939 zavazuje

Tradiční důstojnou připomínku obětí represí německých nacistů vůči českým vysokoškolákům připravila Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových ve spolupráci s ČSBS, Univerzitou Karlovou a ČVUT před budovou Hlávkovy koleje v Praze, Jenštejnské ulici.

Mnozí řečníci připomínali letos zemřelého přímého účastníka události 17. listopadu 1939 Vojmíra Srdečného, jenž svůj život zasvětil udržování památky na české studenty a varoval před fašismem.

Skutečnost, že se letos do českého kalendáře navrátil k datu státního svátku 17. listopadu Mezinárodní den studentstva (MDS), zdůraznil předseda správní rady Nadace Nadání profesor Václav Pavlíček. Jeho projev přečetl předseda dozorčí rady nadace profesor Ivan Wilhelm, neboť Pavlíček se pro zdravotní indispozici z akce omluvil. V projevu připomněl dr. Srdečného, nestora někdejších nacisty perzekvovaných vysokoškoláků. Srdečného poselství znelo na tomto místě ještě vloni. Letos v nedožitých sto letech zemřel, ale dočkal se okamžiku, kdy MDS byl navrácen do kalendáře, což se stalo díky spojenému úsilí levice, studentských spolků, ČSBS, Hlávkovy nadace, vysokých škol, všech antifašistů a vlastenecky smýšlejících politiků. V Pavlíčkově proslou

zaznělo poděkování Českému svazu bojovníků za svobodu, neboť „jeho aktivity a zásluhy jsou nenahraditelné a zaslouží si podporu demokratického českého státu“. Hlávkova kolej byla v říjnu letošního roku vládou prohlášena za národní kulturní památku. Mezi poslanci, kteří položili jménem Sněmovny ke vchodu do koleje věnec, byl také Jiří Dolejš (KSČM).

Výzva k tolerantnosti

Ohlédnutí za událostmi před 80 lety provedl slovenský historik profesor Jozef Leikert. Ze dveří Hlávkovy koleje 28. října 1939 vyšel na posledky zde ubytovaný medic Jan Opletal, jehož kroky směřovaly na protiněmeckou demonstraci do centra města. Při ní byl zasažen zblízka několika střelami a 11. listopadu zranění podlehl. Další běh události je znám: na příkaz Adolfa Hitlera následoval masakr českých studentů na vysokoškolských kolejích v Praze, Brně a Příbrami, jejich transport do koncentračního tábora, zastřelení devíti mladých mužů, uzavření českých vysokých škol. Leikert vyzval k tolerantnosti, protože studenti, internovaní a mučení v KT Sachsenhausen, také nemohli být k sobě hašteřiví, jinak by většina z nich teror nepřezila. Pro dialog se vyslovil i rektor ČVUT docent Vojtěch Petráček. Rektor UK profesor Tomáš Zi-

Jménem KSČM se před Hlávkovou kolejí v Praze poklonili (zleva) Marta Semelová, Petra Prokešová a Stanislav Grospič

FOTO – Roman Blaško

ma přečetl jména devíti mladých mužů zastřelených 17. listopadu 1939 v kasárnách v Praze-Ruzyni. Mezi nimi byl i Slovák Marek Frauwirth.

Místopředseda Senátu Milan Štěch (ČSSD) označil nacistické represe na podzim 1939 za počátek

nejsmutnějšího období v naší historii. Zdůraznil, že statečnost během německé okupace prokázali nejen studenti, ale všichni odbojáři a čs. vojáci bojující na východní a západní frontě. Překvapující byla část projevu zástupce Studentské komory Rady vysokých škol Michala Zimy, který zalitoval, že komunistická strana je 30 let od listopadu 1989 „jazýčkem na vahách politiky“.

Za skutečnou svobodu, ne karikaturu

Před Hlávkovou kolejí se poklonili všem českým vysokoškolským studentům perzekvovaným v době protektorátu také komunisté, a též tradičně. Pietní akci pořádal KV KSČM Praha, účastnil se mj. místopředseda ÚV poslanec Stanislav Grospič. Komunisté připojili k četným květinovým darům, jež spočinuly před kolejí, svou kyticí rudých květů.

Onou svobodou, za kterou bojovali a padli Jan Opletal či dělník Václav Sedláček a další, není to, co se u nás vytvořilo po listopadu 1989, řekla v úvodu předsedkyně KV Marta Semelová. Posledních 30 let je svobodou pro ty, kteří rozkradli republiku, vyvádějí každoročně stovky miliard do zahraničí, rozbili Československo, zatáhli zemi do NATO... „To je karikatura svobody,“ zdůraznila.

Na pokřivený pohled na čs. dějiny poukázala v projevu místopředsedkyně pražské komise mládeže KSČM Petra Prokešová. Zájmy mladých lidí jsou odváděny ke konzumu. Nezdídka se dějiny osvobození Československa scvrkávají jen na generála Pattona, uvedla. Sedmnáctý listopad měl být pravicovými vládami vymazán z historie coby MDS – jediný mezinárodní svátek, jenž má kořeny v naší historii. „Nesmíme mlčet, když na soudobé Ukrajině jsou stavěny na piedestal zrůdy jako Bandera,“ rozšířila antifašistický odkaz na současnou Evropu.

Symbolicky akci ukončil student, člen Komunistického svazu mládeže Adam Nainar. Protinacistickou demonstraci 28. října 1939 vnímá jako počátek antifašistického povstání u nás.

(mh)

Haló noviny 18. 11. 2019

Pieta v Ruzyni

Památku devíti zastřelených studentů v ruzyňských kasárnách uctili za SV ČR jeho předseda Jan Minář a tajemnice Alena Grospičová položením kytice k jejich pomníku. **Zavraždění hitlerovskými zabijáky tady byli: Josef Adamec, Jan Černý, Marek Frauwirth, Jaroslav Klíma, Bedřich Koula, Josef Matoušek, František Skorkovský, Václav Šafránek a Jan Weinert.**

(jel)

Demontáž České republiky?

Německo se s výsledkem druhé světové války nikdy vnitřně nesmířilo, i když prošlo jakýmsi procesem demilitarizace a denacifikace. A tuto skutečnost si také nikdy hlasitě nepřizná. A podle toho také cíleně jedná. Vezmeme-li to podle časového sledu: Wenzel Jaksch byl jako předseda německé sociální demokracie pracovitým poslancem našeho parlamentu a z počátku znával masarykovské principy naší demokracie. Ale: od nástupu Hitlera k moci se zhlédl v myšlence svého předchůdce Josefa Salingerova (předchozího předsedy německé sociální demokracie v ČSR) a to byla idea vybudování Velkého Německa, které mělo zahrnout území Německa, Rakouska a pohraničních oblastí ČSR.

My jsme byli již jednou bez českého pohraničí a dobře pamatujeme, jak zbytek republiky byl nefunkčním státem, který byl nakonec stejně jako pohraničí, pohlcen naším sousedem – Německem. Z tohoto nefunkčního stavu a následného zániku demokratického Československa to byla otázka pouhého půlroku a následně byla na světě světová válka. W. Jaksch se zásadně rozešel

s Benešem (zvláště v exilu ve Velké Británii) a do naší obnovené republiky se již po skončení války nikdy nevrátil. Přesto naší republice měl snahu maximálně ublížit – například také tím, že vytvořil lživou legendu o vysídlení brněnských Němců, kterou přirovnal naprosto neoprávněně k pochodu smrti. Tato idea Velkého Německa vytyčená Jakschem začátkem padesátých let zůstala zakotvena v myslích Němců pevně až do dnešní doby.

Německo nikdy o Mnichovské dohodě neprohlásilo, že je neplatná od samého začátku. Tím se ale výrazně významově liší od prohlášení vítězných mocností. Diplomatická jednání vedená cíleně Ed. Benešem s Roosveltem v USA (srpen 1941 až říjen 1942 = Jan Masaryk), následně složitě jednání Ed. Beneše s Velkou Británií (květen 1942) o neplatnosti Mnichova od samého začátku, následně se pak připojil Molotov (květen 1942 v Londýně) za Sovětský svaz a poslední to byla Francie (srpen 1942 Dejean) již se souhlasem de Gaulla. Ovšem až po válce – v 70. letech – se vyjádřilo Německo se svým prohlášením – že Mnichovská dohoda je nulitní. Ale význam

tohoto vyjádření je tedy zcela odlišný od stanoviska vítězných mocností. A dá se říci, že to byl záměr – jiný postoj a pootevřená vrátka k jiným

a budoucím cílům Němců. A do tohoto scénáře přesně zapadá Plán Tillmana Asmuse Fischera na demontáž České republiky a zrušení

tzv. Benešových dekretů, zveřejněný loni. A jak se shoduje stanovisko Německa k Mnichovské dohodě – dnes je nulitní a zítra... bude z pohledu Německa Mnichovská dohoda platit?

Vraťme se k současnosti a k Plánu Fischera: Dle informací, které prosakují na internetu, jde o uklizení Berndta Posselta z pozice vůdce sudetáků pro jeho váhavý postoj a vstřícnost k ČR. Silná páka proti naší republice a prezidentským dekretům z doby konce 2. světové války v tomto směru přichází z německého hnutí AfD. A vypadá to, že hnutí se programově přebarvuje: dříve radikálně zaměřené převážně proti podpoře imigrace do SRN, kde nabíralo masově politické body a v současnosti hnutí stojící proti suverenitě ČR. A těch německých podporovatelů – kolaborantů máme v naší republice opět víc, než dost: a jejich názory – kdybychom neměli ten nesmyslný odboj za 2. světové války, tak jsme to mohli mít dávno za sebou (myšleno poněmčením a pohlcením naší země Německem). Tento názor jsem na vlastní uši slyšel již od několika komunálních politiků.

(Pokračování na s. 7)

Mnichovská zrada. Češi musí odejít z domovů v pohraničí. Děvčátko s panenkou smutní u nápisu na železničním vagonu: „Díky vám spojenci stali se z nás vyhnanci“

FOTO – Wikipedie

U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA ● U NÁS DOMA

Ludvík Svoboda stále inspiruje

Památka armádního generála Ludvíka Svobody (1895 – 1979), prezidenta ČSSR a vojáka, jenž bojoval ve dvou světových válkách za svobodu a samostatnost svého národa, nebledne. Loni jsme si 20. září připomněli 40 let od jeho úmrtí a 124. výročí narození. Do rodné obce Hrozatín na Vysočině (okres Třebíč) se sjeli loni 23. listopadu 2019 lidé z blízkého i širokého okolí – členové vlasteneckých spolků, vojáci, reprezentace slovenského města Svidník.

Tradiční každoroční setkání u Svobodova pamětního kamene na hrozatínské návsi začalo slavnostním přeletem dvou vojenských vrtulníků, které zakroužily nad obcí, aby tak vzdaly poctu svému někdejšímu vrchnímu veliteli.

Major v. v. Stanislav Balík připomněl celoživotní pout Ludvíka Svobody. Loňské 100. výročí vzniku Československé republiky bylo spjato i se Svobodovou osobností. Dobrovolně se přihlásil do čs. legií.

Nikdy se nesmířil s kapitulací po Mnichovu v roce 1938. Uprchl do Polska. „Od momentu, kdy Německo napadlo Sovětský svaz, formoval tam naši jednotku... Naši vojáci pod jeho velením prošli slavnou bojovou cestou z Buzuluku do Prahy,“ konstatoval Balík. Přečetl legendární Svobodovo motto: „Nikdy nezapomeňme, jak lehce jsme svobodu ztratili a jak těžce a za cenu velikých obětí našeho a zejména sovětského lidu jsme ji dobývali zpět.“

Pozdrav od ministra obrany Lubomíra Metnara předal všem zúčastněným ředitel Krajského vojenského velitelství AČR Jihlava plk. gšt. Ladislav Sekan. Podle jeho slov „Ludvík Svoboda byl poctivým vlastencem a jen díky takovým vlastencům jako on mohla vzniknout samostatná ČSR.“

Člověk vysokých kvalit

Vzpomínku pronesl plk. Miroslav Svoboda z 22. základny vrtulníkového letectva v Náměšti nad Oslavou. Nejen pro něho byl L. Svoboda vzo-

rem. Jako mladík v roce 1985 před svým nástupem na vojenské gymnázium navštívil zdejší rodný dům hrady dvou světových válek (v té době zde sídlilo muzeum, které bylo v 90. letech zrušeno). „Inspiroval mě nejen jako velitel, ale i jako člověk,“ vyznal se. Fascinující jsou pro něho mnohé okamžiky statečného života slavného jmenovce: první světová válka Ludvíka Svobodu postavila do role vojáka, ačkoli toužil stát se zemědělcem. „Je úchvatné číst jeho dopis zaslaný svému veliteli po bitvě u Zborova,“ řekl plk. Svoboda. Aktivní bylo jeho zapojení do budování Čs. armády v samostatné republice, nesmlouvavý postoj zaujal po zradě západních spojenců. Statečnost prokázal v době největšího ohrožení státu. „V roce 1968 mohl již být na odpočinku a místo toho vstoupil na politickou scénu. Byl to člověk vysokých kvalit,“ přednesl plk. Svoboda.

Dopis po bitvě u Zborova, které se jako 22letý čs. legionář, řadový voják L. Svoboda zúčastnil (dopis datován 2. 7. 1917), citovala pedagožka uherskohradištského gymnázia Miroslava Poláková. Odmítla tvrzení některých současníků, že vlastenectví je přežitek. K vlastenectví se hlásí i ti, kteří ctí památku vlastence Ludvíka Svobody! Poláková připomněla osudy širší Svobodovy rodiny, které byly tragické. Za nacistické okupace byla za pomoc odboji vyvražděna rodina Stratilova (z linie Svobodovy manželky Ireny), ve vě-

Armádní generál Ludvík Svoboda

FOTO - ARCHIV

ku 17 let byl v Mauthausenu zahuben syn Miroslav. Jen díky pomoci statečných lidí přežili uprchnuvší manželka a dcera Zoe. Právě profesorka Zoe Klusáková-Svobodová, která se akce jako vzácný host každoročně účastní, a její vnuci Miroslav a Václav Klusákové, pokračují v předávání pokrokového odkazu L. Svobody.

Největší boj – boj za mír

Z daleka přijela Marcela Ivančová, primátorka slovenského města Svidníku, který Svoboda pomáhal osvobodit od fašismu a věnoval mu mimořádnou pozornost i po válce při mírové obnově. Svobodova socha je neodmyslitelnou součástí

siluety města, uvedla. „Dnes, kdy se zlehčuje otázka války a míru a kdy jsou fašismus a extremismus v mnohých podobách přítomny v naší každodenní realitě, nesmíme zakrývat, že se týkají i nás,“ varovala.

Ludvík Svoboda je dvojnásobným čestným občanem Svidníku. „Vyzýváme politiky a vojáky, aby ten nejslavnější boj, který by vyhráli, byl boj za mír,“ zakončila primátorka svůj projev citací zřejmě nejvýznamnějšího myšlenkového odkazu Ludvíka Svobody.

Profesorka Klusáková k vyznamenání, jež získala ke Dni válečných veteránů – Křížů obrany státu, přidala v sobotu medaili k 75. výročí Karpatko-dukelské operace.

Haló noviny 25. 11. 2019 (mh)

Čestná stráž a květiny u pamětního kamene před rodným domem

Ludvíka Svobody v Hrozatíně

FOTO – HALÓ NOVINY/ MONIKA HOŘENÍ

Na Národní se zase pískalo

Na mnoha místech v České republice si loni 28. října lidé připomínali 30 let od převratu. Největší akce proběhla na Národní třídě v Praze, kde ale zazníval především pískot.

Od brzkých ranních hodin se na Národní třídě střídali zástupci parlamentních stran, aby uctili památku položením květin či zapálením svíce. Na představiteli vlády počínaje premiérem Andrejem Babišem (ANO) a vicepremiérem Janem Hamáčkem (ČSSD) lidé pískali, nepříznivě reagovali také na Václava Klause mladšího (Trikolóra). Babiš pak v Národním muzeu přednesl k 30. výročí projev plný díky. Zmínil také, že není pyšný, že sám byl členem komunistické strany. Na adresu protestujících pak Babiš novinářům sdělil, že v StB nebyl. Nepřízeň padla i na sociálnědemokratické členy kabinetu, kteří přišli zhruba hodinu po premiérovi. Pískalo se také na zástupce prezidentské kanceláře. Naopak čestný předseda TOP 09 Karel Schwarzenberg se dočkal potlesku, dobře byli přijati i zástupci Pirátů či americký velvyslanec.

Na Národní třídě během dopoledne přišli také zástupci opozičních stran. Situace, kdy premiér nemůže položit bez kontroverzí květiny ve státní svátek na Národní třídě, není normální, řekl předseda ODS Petr Fiala. Premiér by měl podle něj přemýšlet, proč vyvolává u lidí odpor. Bývalý předseda TOP 9 Miroslav Kalousek dodal, že demokracie je v poslední době v ČR v ohrožení.

Babiš se z Národní třídy odebral pěšky do Národního muzea za dalšími předsedy vlád zemí visegrádské čtyřky, tedy Slovenska, Polska a Maďarska, a předsedou německého Spolkového sněmu Wolfgangem Schäuble. Na Národní třídě bylo kolem 11:00 tisíc lidí.

Haló noviny, 18. 10. 2019 (cik)

Poznámka: Svou řeč v roli kajčnicka v Národním muzeu premiér Babiš ponížil sám sebe. Mýlí se, jestliže se domníval, že po jeho sebekritickém gestu k němu bude havlovská pražská kavárna a celorepubliková protidemokratická zloba křiklounů z Milionů chviliek pro demokracii tolerantnější. Protibabišovské kravály pokračují!

(jel)

Vážení odběratelé Slovanské vzájemnosti!

Ani v roce 2020 jsme předplatné našich novin neměnili! Zůstává ve stejné výši, jako v loňském roce!!! Předplatné se skládá z úhrady 11 výtisků po 10,- Kč, poštovného a ostatních nákladů, které tvoří převážně bankovní poplatky. Při odběru jednoho výtisku poukažte 203,- Kč, při dvou výtiscích 322,- Kč, při třech 448,- Kč, při čtyřech 546,- Kč, při pěti 652,- Kč, při šesti ks 748,- Kč, při sedmi 842,- Kč, při osmi 934,- Kč, při devíti 1022,- Kč, při deseti ks

1062,- Kč. Každý dobrovolný příspěvek je velmi vítán.

Důležité připomínky pro správné vyplnění poštovní poukázky, případně příkazu k úhradě: Každému bylo přiděleno identifikační číslo, tzv. variabilní symbol. Naleznete jej na adresním štítku zásilky Slovanské vzájemnosti. Toto číslo doplňte na poštovní poukázce do rubriky variabilní symbol. Do „zprávy pro příjemce“ uveďte také toto číslo a za něj velkými tiskacími písmeny své

příjmení a název obce. Protože údaje na poštovní poukázce jsou zpracovávány počítačami zařízeními pošty, je třeba je vyplnit pečlivě, abychom správně identifikovali Vaši platbu.

Pokud platíte bankovním převodem, nezapomeňte na naše č. účtu 75690309/0800 uvést svůj variabilní symbol!! – tj. vaše odběratelské číslo.

Případný dotaz:

mobil 607 715 152

Alena Grospičková – tajemnice SV ČR z. s.

Návrh na prodloužení START

Rusko formálně navrhlo Spojeným státům pětileté prodloužení smlouvy o omezení strategických útočných zbraní (START), která vyprší v roce 2021.

Agentuře RIA Novosti to řekl náměstek ruského ministra zahraničních věcí Sergej Rjabkov. Uvedl, že pro Moskvu je přijatelné i prodloužení o kratší dobu. Smlouva START, jejíž obnovenou podobu podepsali v roce 2010 v Praze prezident USA a Ruska Barack Obama a Dmitrij Medvedev, je poslední platnou odzbrojovací smlouvou mezi oběma jadernými velmocemi.

Rusko před nedávnem varovalo, že pro zevrubnou debatu o jejím dalším prodloužení už zbývá málo času. Americký prezident Donald

Trump v roce 2017 ruskému partnerovi Vladimíru Putinovi sdělil, že dohoda START je pro USA nevýhodná. O jejím případném prodloužení americká strana rozhodne letos.

„Navrhli jsme Spojeným státům prodloužení smlouvy o pět let... Pokud to z nějakého důvodu pro USA není přijatelné, tak třeba i na kratší dobu,“ řekl Rjabkov. Prodloužení o kratší dobu je méně vhodná varianta, ale „lepší něco, než nic,“ řekl diplomat.

Smlouva START omezila arzenály Spojených států a Ruska zhruba o třetinu na 1550 strategických jaderných hlavic rozmístěných maximálně na 700 odpalovacích zařízeních.

(čtk)

Ze vzpomínkového shromáždění při příležitosti 324. výročí mučednické smrti Jana Sladkého Koziny u pamětní desky na nádvoří Prazdroje v Plzni 23. listopadu 2019. Na akci byl přítomen i předseda Měst. výboru KSČM Plzeň Karel Kvit, úvodní i závěrečné slovo měl Jan Boštík. Mezi vložkoři stál Vladimír Mlejnecký (zcela vlevo). ANTONÍN VOKOUN

HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE ● HISTORIE

Aleksandar Vučić: Aféra vztahy nepoškodí

Srbské rozvědky odhalily rozsáhlou operaci ruské tajné služby, která se v zemi pokoušela verbovat srbské zpravodajské agenty. Na tiskové konferenci to řekl srbský prezident Aleksandar Vučić. Vztahy Bělehradu s Moskvou to podle něj ale vážněji nepoškodí.

Aféru rozpoutalo tajně pořízené video, na němž ruský špion předává peníze vysoce postavenému srbskému činiteli. „Srbské bezpečnostní orgány při několika příležitostech získaly ve formě videozáznamů a audiozáznamů důkazy o kontaktech mezi plukovníkem Klebanem a členy srbské armády,“ řekl srbský prezident. Potvrdil tak informace médií, že ruským špiónem je pracovník vojenské rozvědky GRU Georgij Kleban, který byl nejspíš spojku pro kontakt Moskvou zverbovaného Srba.

Podle Vučiće ale srbské rozvědky mají informace i o dalších ruských špionech, podle něj zdokumentovaly „deset kontaktů se třemi zdroji“. Vučić zároveň vyjádřil přesvědčení, že jeho ruský protějšek Vladimir Putin o operaci ruských tajných služeb nevěděl a že aféra tradičně nadstandardní srbsko-ruské vztahy nepoškodí.

„Politiku vůči Rusku, které považujeme za bratrskou a přátelskou zemi, měnit nebudeme... posílíme však obranu našich rozvědek,“ řekl Vučić. Případem se na jeho pokyn zabývá vojenská zpravodajská služba VBA.

Kremelský mluvčí Dmitrij Peskov doufá v zachování přátelských

vztahů mezi Moskvou a Bělehradem. „Nevíme, co je to za incident, je třeba se v tom orientovat,“ konstatoval. „Jsme přesvědčeni, že vztahy mezi Ruskem a Srbskem mají natolik speciální partnerský, bratrský a spojenecký charakter, že je nemůže nic ovlivnit,“ prohlásil.

Mluvčí ruského ministerstva zahraničí Marija Zacharovová sdělila, že aféra může být provokací.

Prioritou zahraniční politiky Srbska je směřování do Evropské unie, avšak bez ohrožení tradičně přátelských vztahů s Ruskem. Moskva také stojí za Bělehradem při odmítání uznat jednostranně vyhlášenou nezávislost Kosova a dodává Srbsku zbraně.

(ava, čtk)

Nauru stáhla uznání Kosova

Republika Nauru se stala 17. členským státem OSN, který stáhl své starší uznání nezávislosti Kosova. Podle Tanjug to oznámil srbský ministr zahraničí Ivica Dačić. Jeden z nejmenších států dal své rozhodnutí Bělehradu na vědomí krátce po africké Ghaně.

Srbsko tak pokračuje v účinném diplomatickém úsilí přesvědčovat země, které uznaly nezávislost

Kosova, aby své rozhodnutí změnily. Přiřtina postup ostře kritizuje a loni kvůli této snaze Srbska zavedla 100% cla na dovoz srbského zboží. Kolik ze 193 členů OSN nyní Kosovo uznává, se zcela přesně neví. Podle Bělehradu se jejich počet pohybuje tak kolem poloviny. Dačić včera řekl, že ho Republika Nauru o přerušení diplomatických vztahů s Kosovem informovala v nótě, kterou mu zaslal náměstek nauruského minist-

ra zahraničí. V dokumentu se vysvětluje, že rozhodnutí Nauru o uznání Kosova bylo předčasné a je v rozporu s rezolucí RB OSN 1244. Západ na Bělehrad naléhá, aby od své aktivity upustil v zájmu obnovení dialogu s albánským vedením Kosova. Podle Bělehradu je ale základním předpokladem pokračování dialogu napak zrušení drastických kosovských cel.

(čtk)

Kosovo pod stovkou

Uznání Kosova už stáhlo 16 zemí, a nezávislost této bývalé jihosrbské provincie tak nyní podporuje méně než 100 ze 193 členských států OSN. Do Bělehradu přišla příslušná nóta z Ghany, informovala agentura Tanjug.

Srbsko tím zaznamenalo další úspěch ve svém diplomatickém úsilí přesvědčovat země, které bez znalosti souvislostí či ve snaze podbízet se USA a spol. uznaly nezávislost Kosova, aby od tohoto svého rozhodnutí ustoupily. Samozvaná Přiřtina to ostře kritizuje a vloni kvůli snaze Srbska o její diplomatické blokování zavedla stoprocentní cla na dovoz srbského zboží.

Srbský ministr zahraničí Ivica Dačić v září podle srbské veřejnoprávní televize RTS řekl, že počet zemí, které stáhnou nebo zmaří

uznání Kosova, se do konce roku ještě rozroste. Přitom předpověděl, že počet států uznávajících jednostranné vyhlášení nezávislosti Kosova klesne pod polovinu členů OSN.

Africká Ghana je dosud největším státem, který stáhl své uznání Kosova z roku 2012. Rozhovory o tom podle Bělehradu trvaly půl druhého roku.

Podle Tanjugu se v diplomatické nótě poslané z Accry uvádí, že ghanská vláda se od uznání Kosova jako nezávislého státu rozhodla ustoupit, neboť porušuje Helsinskou dohodu a rezoluci 1244 Rady bezpečnosti OSN z roku 1999.

Západ na Bělehrad naléhá, aby od své diplomatické aktivity upustil v zájmu obnovení dialogu s albánským vedením Kosova. Podle srbského vedení je ale základním předpokladem pokračování dialo-

gu zrušení drastických cel. Teprve pak lze mluvit o zastavení aktivit, avšak recipročním – na jedné straně proti uznání Kosova a na straně druhé pro jeho uznání.

Bezprostředním podnětem Přiřtiny ke zvýšení cel na srbské zboží bylo podle ČTK nepřijetí Kosova za člena Interpolu vloni v listopadu. Bělehrad se o to předtím zasloužil intenzivní kampaní mezi členy této mezinárodní policejní organizace.

Mezi státy, které nezávislost Kosova uznaly, je například vedle USA i většina zemí Evropské unie včetně ČR (kde ovšem situace není jednotná). Na druhé straně odmítavý postoj Srbska podpořily především Rusko a Čína. Kosovo ale neuznalo ani pět unijních zemí – Slovensko, Španělsko, Rumunsko, Řecko a Kypr.

(rom) Haló noviny 13. 11. 2019

Bosna a Hercegovina má konečně nového premiéra

Tříčlenné předsednictvo Bosny a Hercegoviny (BaH), kolektivní hlava státu, v úterý konečně jmenovalo novým předsedou bosenská vlády Zorana Tegeltiju.

Stalo se tak dlouhých 13 měsíců po volbách díky překonání neshod ohledně podoby dalších reforem

a budoucího vztahu země k útočnému vojenskému paktu NATO, informovala bosenská média. S Tegeltijovou nominací ještě musejí souhlasit poslanci celostátního parlamentu.

Potvrzení už dříve domluveného srbského zástupce Tegeltiji jako premiéra oddalovala v předsednic-

tvu neshoda ohledně dalšího postupu směrem k NATO. Bosňáci (dříve Muslimové) a Chorvati jsou pro vstup země do aliance, Srbům se to ale z logických důvodů (nejen kvůli zločinnému bombardování Srbska paktem před 20 lety) přičí.

(rj)

Ruský prezident před návštěvou Maďarska přijal v rezidenci Novo-Ogarjovo u Moskvy kubánského prezidenta Miguela Diaze – Canela (vlevo). Vladimir Putin při diskuzi nad růstem spolupráce mezi starými spojenci zvláště ocenil odolnost ostrova svobody tváří v tvář americkému útlaku.

Za nejdůležitější považují jejich humanitární práci

V pražské Opletalově ulici nedaleko Václavského náměstí sídlí sdružení občanů původem převážně ze zemí bývalé Jugoslávie s názvem Lastavica. Občanské sdružení se snaží udržovat tradice zemí bývalé Jugoslávie v České republice, ochraňovat a šířit zde kulturu těchto krajín a také podporovat a rozvíjet vzájemnou kulturní spolupráci.

Sdružení pořádá různé společenské a kulturní akce jako výstavy, koncerty, prezentace knih, divadelní představení a je také hlavním organizátorem Gavranfestu. Vydává též knihy autorů bývalé Jugoslávie a provozuje ve svých prostorách knihovnu pojmenovanou po Dušanu Karpatském. Pravidelně zajišťuje dětem z SOS dětských vesniček

v bývalé Jugoslávii letní pobyty v ČR a pomohlo také při povodních na Balkáně v roce 2014.

V polovině dubna Lastavica oslavila deset let od svého vzniku. Čestný předseda, jeden ze zakladatelů sdružení a také autor knihy Sarajevská princezna MUDr. Edib Jaganjac a předsedkyně sdružení Mgr. Drenka Jelčičová.

Chtěli zůstat v kontaktu s jejich kulturou a přiblížit se více jejich dětem a novým přátelům, Čechům. U zrodu stáli MUDr. Edo Jaganjac, Mgr. Veso Djorem a Ing. Mirko Jelčič.

Proč Lastavica?

Lastavica je vlaštovka. Je to malý zpěvavý ptáček, který má dva domovy, jeden na jihu a jeden na severu, a vždycky se vrací do stejného hnízda. To je krásně řečeno. (nw)

Nejúspěšnější agenti sovětské historie

V Moskvě ve věku 94 let zemřela bývalá agentka sovětské rozvědky Goar Vartanjanová, která se s manželem Gevorkem v roce 1943 podílela na zmaření nacistického atentátu na účastníky konference v Teheránu. Činnost manželů byla tak rozsáhlá a významná, že informace o ní zůstanou navěky tajemstvím. Oba přispěli ke zmaření operace Dlouhý skok, jejímž cílem byl atentát na sovětského vůdce Josifa Stalina, prezidenta USA Franklina D. Roosevelta a britského premiéra Winstona Churchilla. Spojenci tehdy v Teheránu projednávali další postup proti nacistickému Německu. Manželé patřili k nejdůležitějším agentským párům v sovětské historii. Gevork Vartanjan zemřel v roce 2012 ve věku 87 let.

(ČTK)

Neprošel národní program

Jádrem sporu tak byla míra spolupráce s NATO. Šlo o přijetí tzv. ročního národního programu (ANP) jako prvního kroku k partnerství s aliancí, přičemž schválený dokument měl být odeslán do Bruselu. Srbský zástupce v kolektivní hlavě státu Milorad Dodik se důrazně postavil proti, zatímco Chorvat Zeljko Komšić a Bosňák Šefik Džaferović byli pro přijetí dokumentu, bez toho odmítli potvrdit Tegeltiju do funkce.

Východiskem ze slepé uličky se podle listu Oslobođenje stala dohoda všech tří členů předsednictva, že do sídla NATO bude místo ANP odeslán plán reforem BaH. Jde o balík zamýšlených změn, které

země hodlá učinit „na cestě do NATO v budoucnosti“...

Prezidentské a parlamentní volby se v Bosně konaly 7. října loňského roku. Rozhodovalo se především o složení předsednictva, které tvoří zástupci tří konstitutivních národů – Bosňáků, Chorvatů a Srbů. Volili se ale i poslanci celostátního parlamentu a parlamentů bosňacko-chorvatské Federace Bosny a Hercegoviny (FBaH) a Republiky srbské (RS), na něž je Bosna a Hercegovina rozdělena. Ve federaci se podle ČTK konaly i volby do kantonálních parlamentů a v Republice srbské, aby toho nebylo málo, voliči také vybírali prezidenta (rj)

Stranu 5 připravila a redigovala Nataša Weberová

